



# Hodnotenie Návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2018 až 2020

Ludovít Ódor

[www.rozpoctovarada.sk](http://www.rozpoctovarada.sk)

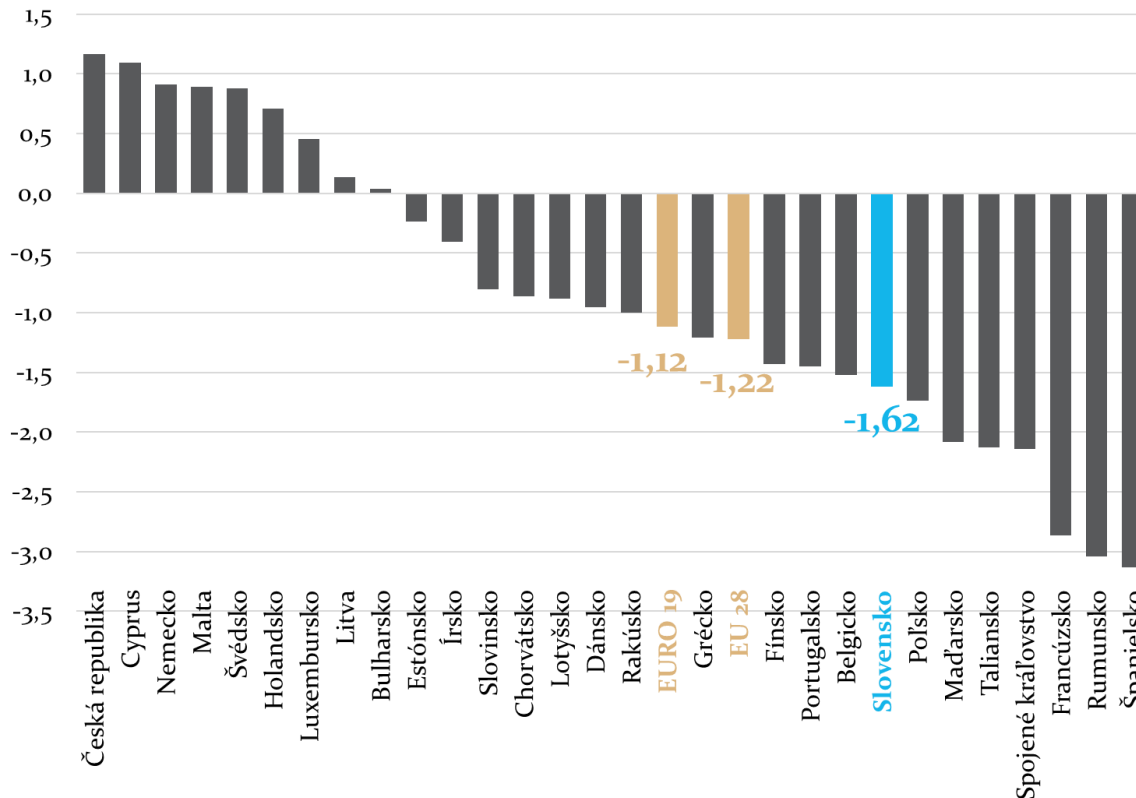
- Zámerom vlády je dosiahnutie vyrovnaného rozpočtu do roku 2020, čo by znížilo hrubý dlh na 45,5 % HDP na konci roku 2020.
- Ciele v oblasti salda rozpočtu pre roky 2018 až 2020 sa zhoršili, prognóza dlhu sa za predpokladu ich splnenia naopak zlepšila.
- Nízka záväznosť strednodobého rozpočtového rámca umožnila vláde predložiť návrh rozpočtu, ktorý opätovne zhoršuje ciele v oblasti salda rozpočtu.
- Návrh rozpočtu v dostatočnej miere nevyužíva priaznivé ekonomické podmienky na zrýchlenie konsolidácie.

- Voči rozpočtovým cieľom existujú riziká na úrovni 0,6 až 0,8 % HDP ročne, dosiahnutie vyrovnaného rozpočtu do roku 2020 bude možné len prijatím zásadnejších konsolidačných opatrení.
- Po zohľadnení rizík návrhu rozpočtu by úroveň dlhu klesla na 47,5 % HDP na konci roku 2020, čím by zostal v prvom sankčnom pásme.
- Očakávané zhoršenie deficitu v roku 2017 a negatívne vplyvy opatrení v dôchodkovom systéme zhoršujú dlhodobú udržateľnosť verejných financií.
- Informácie z revízií výdavkov zlepšujú transparentnosť. Naopak v oblasti zrozumiteľnosti spôsobu dosiahnutia komunikovaných cieľov a jednotlivých opatrení došlo k zhoršeniu.

# Porovnanie s krajinami EÚ

www.rozpoctovarada.sk

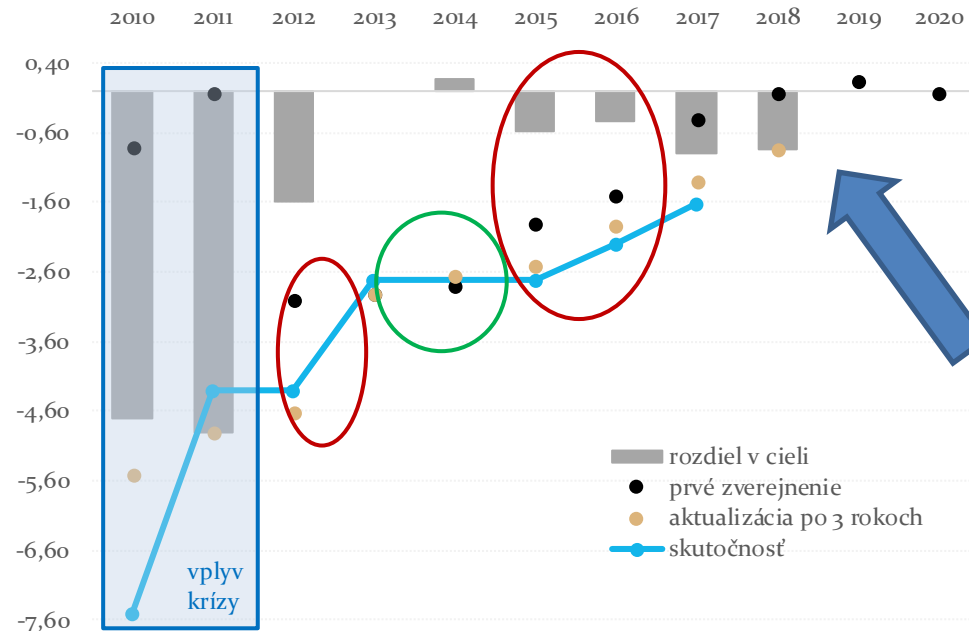
Saldo verejných financií v roku 2017 (% HDP)



- Európska komisia minulý týždeň zverejnila svoj odhad na rok 2017
- Odhad deficitu verejnej správy pre Slovensko je na úrovni 1,62 % HDP
- Nižší deficit zaznamenalo 20 z 28 členských štátov EÚ
- Rozpočtový prebytok by malo dosiahnuť 9 krajín

# Nevyužitie pozitívnych vplyvov (1)

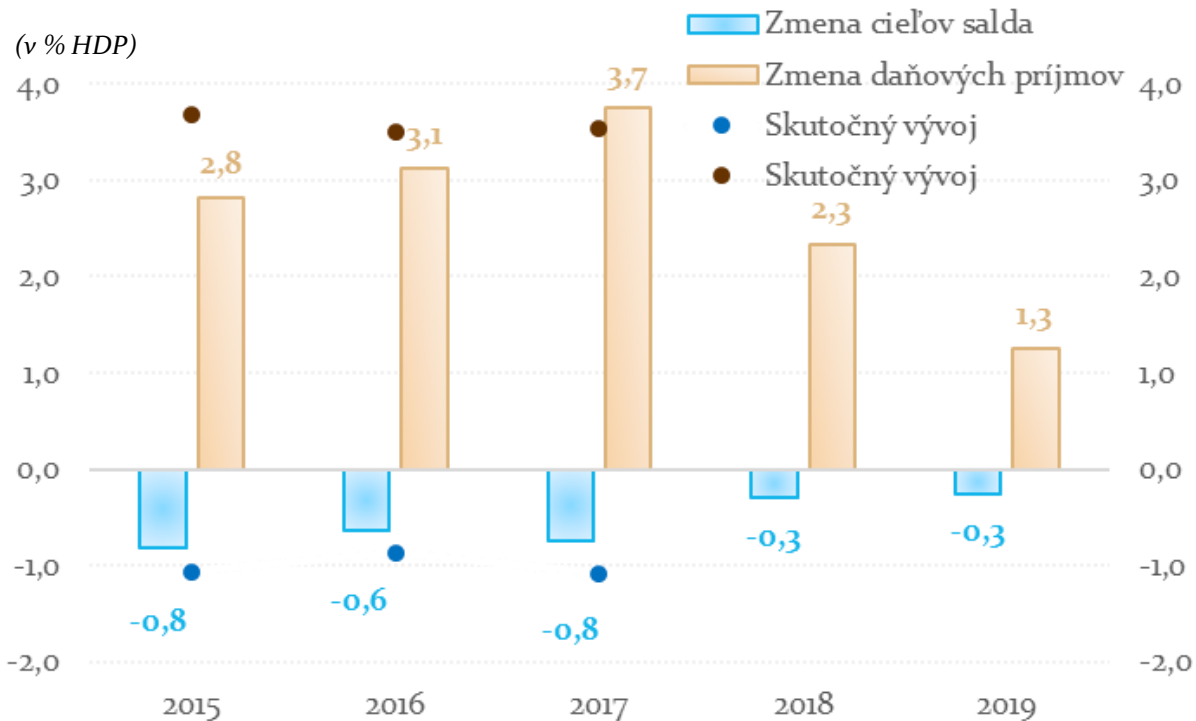
Revízia rozpočtových cieľov trojročného rozpočtu (% HDP)



- Na rozdiel od cieľov na roky 2013 a 2014 sa cieľené deficity pre roky 2015 až 2017 zhoršili pri aktualizácii trojročného rozpočtu priemerne o 0,7 % HDP.

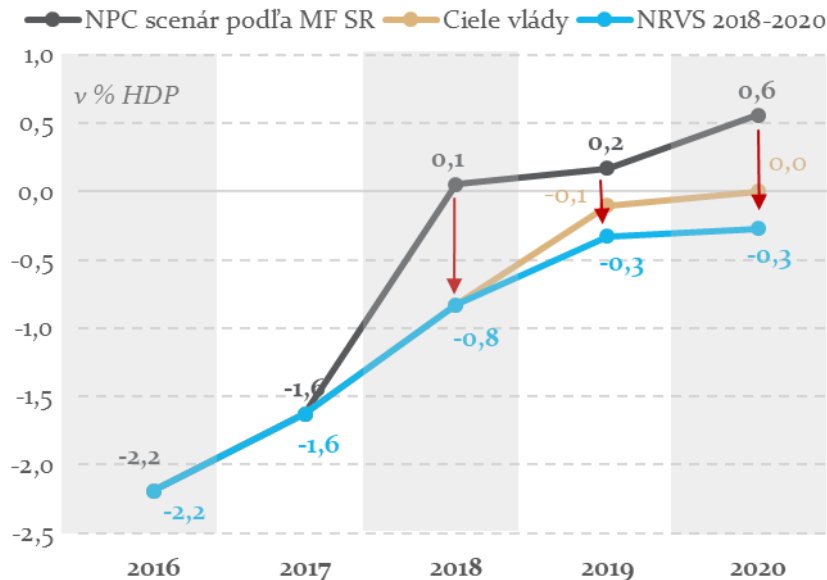
# Nevyužitie pozitívnych vplyvov (2)

www.rozpoctovarada.sk

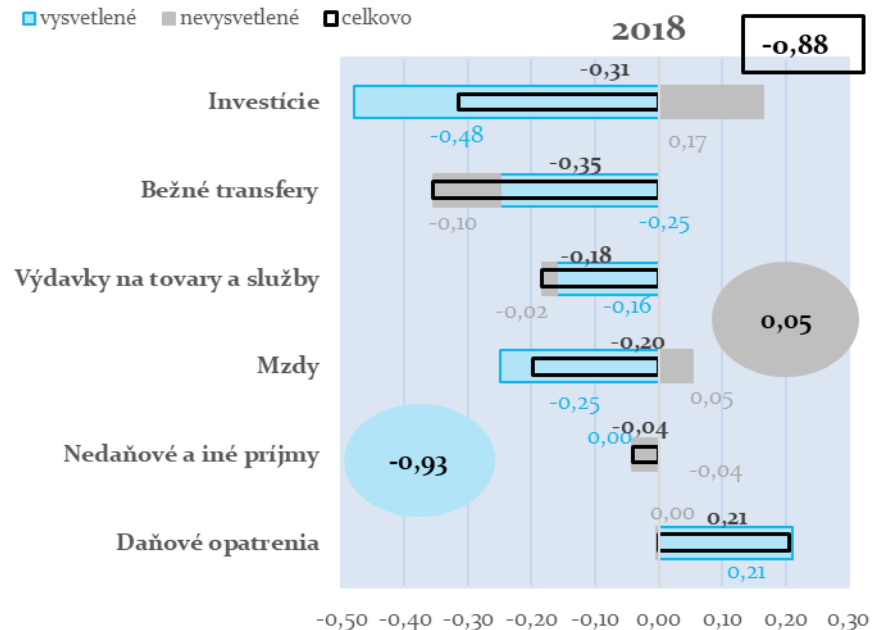


- Cieľ na rok 2018 sa od svojho prvého zverejnenia v apríli 2015 revidoval celkovo štyrikrát a zhoršil sa o 0,3 % HDP.
- Na druhej strane, odhad daňových príjmov v rovnakom období vzrástol o 2,3 % HDP.

[www.rozpoctovarada.sk](http://www.rozpoctovarada.sk)



## Opatrenia na dosiahnutie cieľa v roku 2018 (% HDP)



- Na splnenie cieľov chýbajú v návrhu rozpočtu podľa MF SR dodatočné opatrenia vo výške 0,2 % HDP v roku 2019, resp. 0,3 % HDP v roku 2020.
- Ak by vláda neprijímalala nové opatrenia a verejné financie by sa vyvíjali podľa existujúcej legislatívy a makroekonomického vývoja, strednodobý cieľ by podľa MF SR bol dosiahnutý už v roku 2018 a v roku 2020 by sa dosiahol prebytok 0,6 % HDP.

# Riziká návrhu rozpočtu

Tab 6: Riziká v rokoch 2017 až 2020 (ESA2010, mil. eur)

	2017	2018	2019	2020
<b>Riziká spolu (mil. eur):</b>	<b>-393</b>	<b>-1 078</b>	<b>-1 342</b>	<b>-1 508</b>
<b>- v % HDP</b>	<b>-0,5</b>	<b>-1,2</b>	<b>-1,4</b>	<b>-1,5</b>
1. Nadhodnotenie nedaňových príjmov:	-93	-183	-177	-172
- príjmy z dividend (SPP, VSE)	-65	-64	-68	-68
- príjmy z predaja majetku ŠR	0	-30	-30	-30
- príjmy z predaja emisných povoleniek	-28	-58	-46	-41
- zvýšenie príjmov Agentúry pre núdzové zásoby ropy	0	-31	-33	-33
2. Korekcie voči fondom EÚ	0	-80	-80	-80
3. Podhodnotenie výdavkov štátneho rozpočtu	-33	-443	-790	-1 045
- mzdové výdavky ŠR (vrátane školstva)	-13	-89	-291	-521
- ostatné bežné výdavky (tovary a služby, transfery)	42	-29	-117	-119
- sociálny balíček	0	-107	-195	-196
- príprava cestnej infraštruktúry - strategický park Nitra	-64	-126	0	0
- investičná pomoc pre JLR	0	-32	-45	-45
- ostatné kapitálové výdavky	2	-60	-143	-163
4. Podhodnotenie výdavkov v zdravotníctve	-81	-135	-67	35
5. Vplyv vyšších výdavkov samospráv	-69	-133	-78	-41
6. Podhodnotenie výdavkov ostatných subjektov VS	-15	-66	-59	-69
- výdavky správneho fondu Sociálnej poisťovne	0	-27	-27	-27
- výdavky na dávky v nezamestnanosti	0	0	-10	-20
- výdavky ŽSSK (tovary a služby)	0	-24	-22	-22
- výdavky Agentúry pre núdzové zásoby ropy	-15	-15	0	0
7. Daňové príjmy	-11	-38	-91	-136
8. Vysporiadanie zariadení cyklotrónového centra	-91	0	0	0
9. Príjmové opatrenia bez legislatívnej podoby		bez kvantifikácie		
10. Výdavky v rezorte obrany podliehajúce utajeniu		bez kvantifikácie		
11. Rekapitalizácia dlhodobo stratových štátnych podnikov		bez kvantifikácie		
metodika ESA 2010				
transparentnosť				

- Pravidelne sa opakujúce riziká
- V rokoch 2018-2020 dosahujú v priemere 1,4 % HDP ročne



# Zdroje krytia rizík

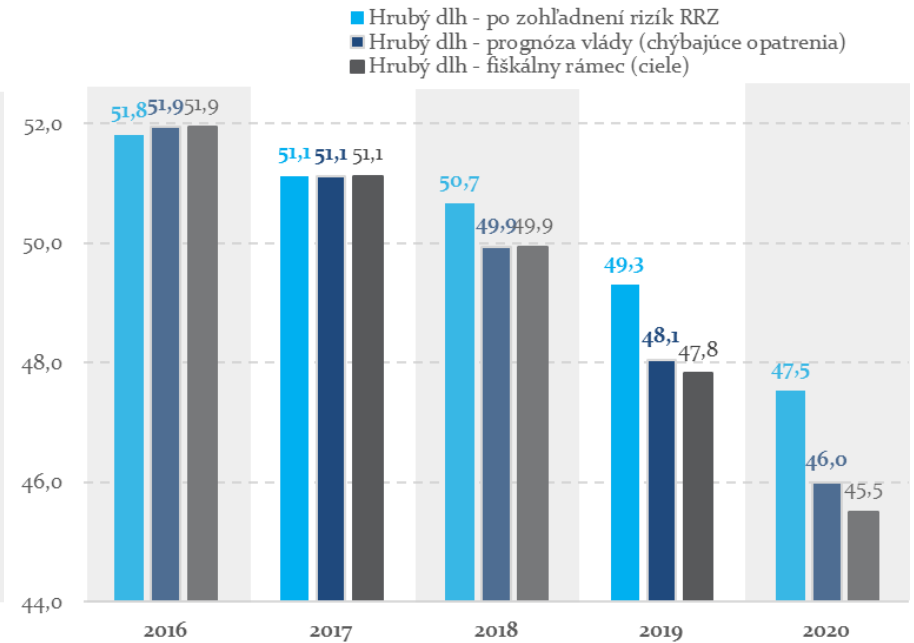
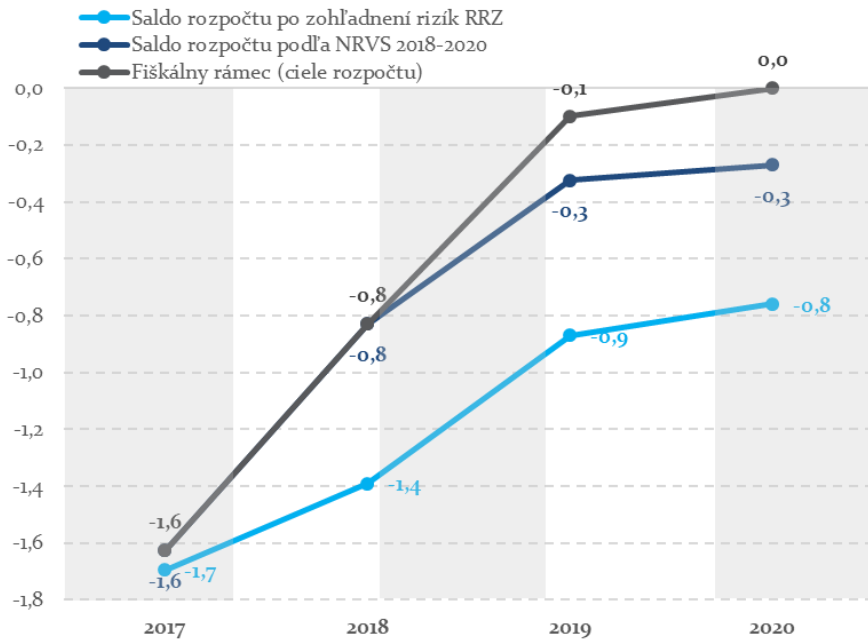
	2017*	2018	2019	2020
Zdroje krytia rizík (mil. eur):	332	574	821	1 012
- v % HDP	0,4	0,6	0,9	1,0
1. Úspora na spolufinancovaní	1	-133	98	132
2. Úspory na sociálnych dávkach	25	10	10	10
3. Krytie rizík z rezerv:	243	697	713	870
- rezerva na riešenie vplyvov nových zákonných úprav	14	107	195	196
- rezerva na mzdy a poistné	5	168	303	459
- rezerva na prostriedky EÚ a odvody EÚ	103	124	170	170
- rezerva na významné investície	89	158	45	45
- rezerva na rok 2017	32	0	0	0
- rezerva na zhoršenie daňových a nedaňových príjmov	0	140	0	0
4. Úspora na odvode do rozpočtu EÚ	63	0	0	0
5. Vplyv oddĺženia v sektore zdravotníctva		bez kvantifikácie		

Pozn.: znamienka vyjadrujú vplyv na saldo VS

Zdroj: RRZ

\* Ide o zdroje krytia rizík voči odhadu vlády na rok 2017

- V rokoch 2018-2020 zdroje krytia rizík dosahujú v priemere 0,8 % HDP ročne
- Najvýznamnejšiu časť tvoria rezervy v štátnom rozpočte

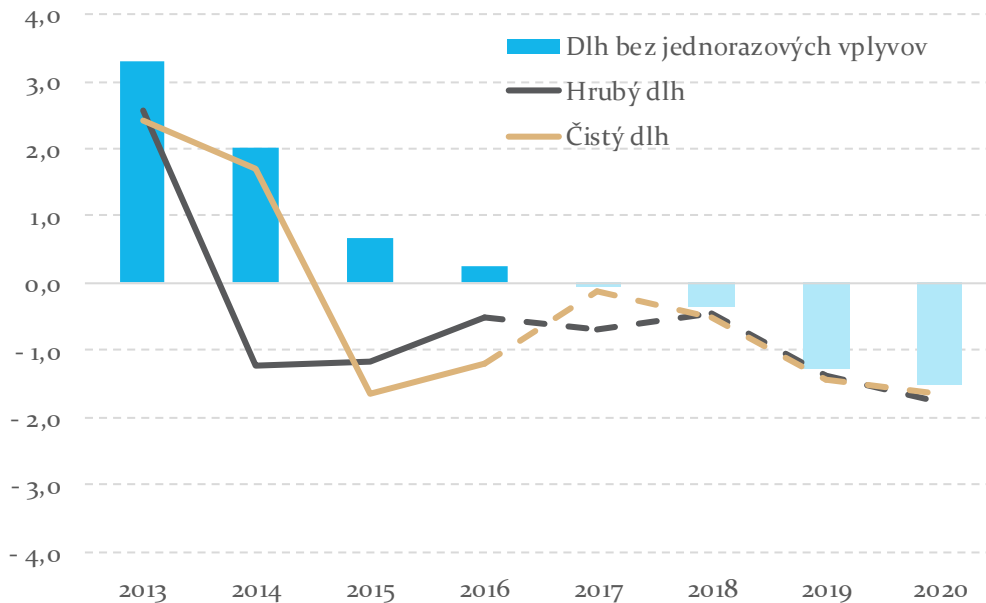


- Po zohľadnení rizík a zdrojov ich krytia môže deficit v roku 2020 dosiahnuť 0,8 % HDP, na dosiahnutie vyrovnaného rozpočtu bude potrebné prijať zásadné opatrenia
- Hrubý dlh by v takomto prípade (vrátane zahrnutia vplyvu oddlženia v zdravotníctve) dosiahol 47,5 % HDP na konci roku 2020.

# Hrubý dlh verejnej správy

[www.rozpoctovarada.sk](http://www.rozpoctovarada.sk)

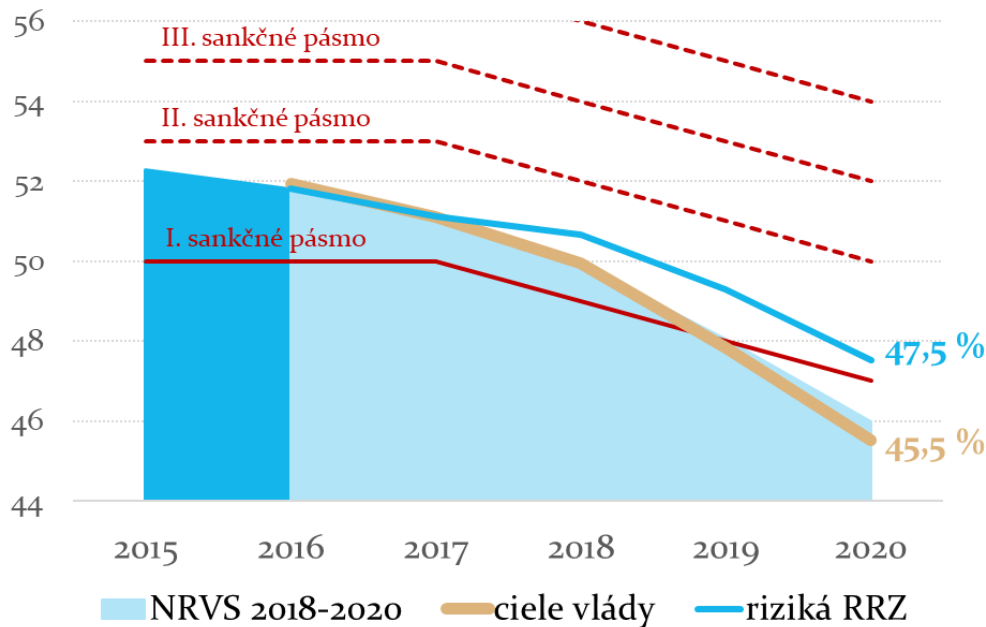
Medziročná zmena dlhu (% HDP)



- Podiel hrubého dlhu na HDP začal klesať po roku 2013 najmä vďaka jednorazovým opatreniam vlády (zníženie hotovostnej rezervy, príjmy z privatizácie, z otvorenia 2. piliera, mimoriadne dividendy)

- K udržateľnému poklesu dlhu by malo dôjsť až od roku 2017 v dôsledku plánovaného zníženia deficitu a zvýšenia tempa rastu ekonomiky.

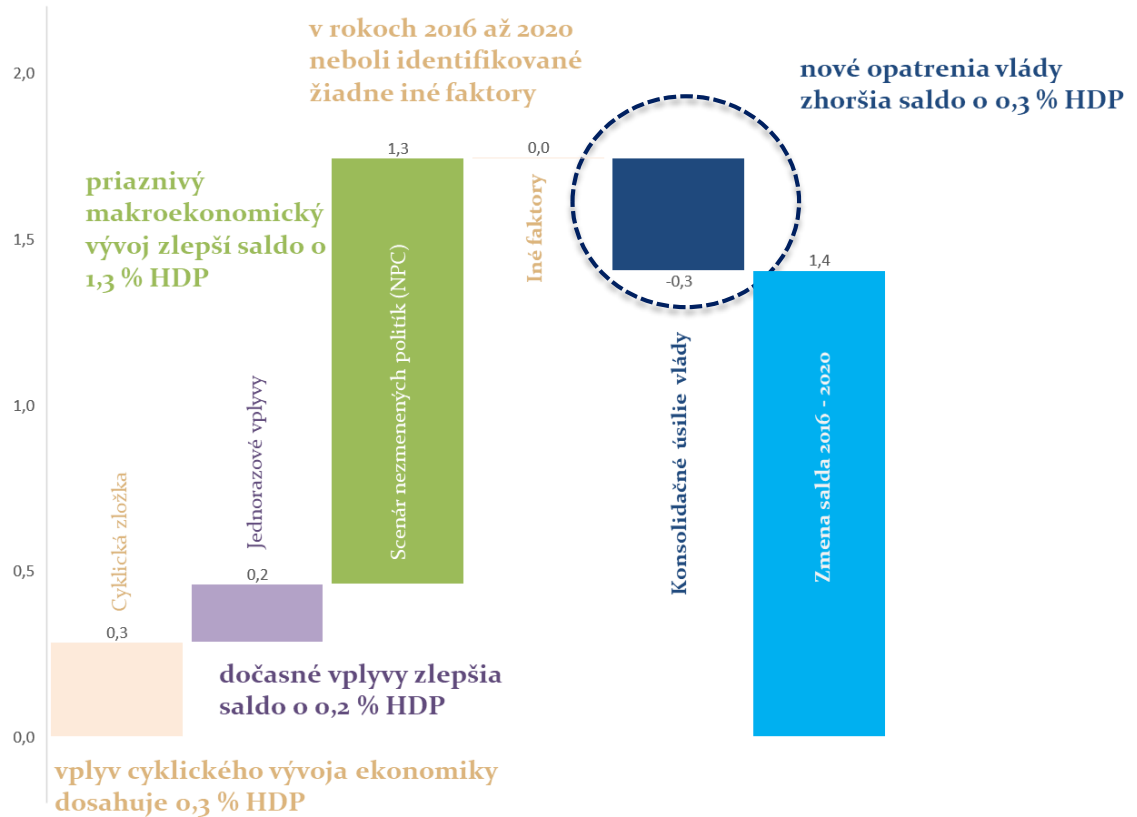
Vývoj hrubého dlhu VS (% HDP)



- Hrubý dlh by sa počas rokov 2017 až 2020 mal udržať v prvom sankčnom pásme (po zohľadnení jeho klesania od roku 2018), t.j. v návrhu rozpočtu neboli predstavené opatrenia na zníženie dlhu mimo sankčných pásiem

- Aktuálne prepočty MF SR predpokladajú splnenie strednodobého cieľa v roku 2020.
- Podľa odhadov RRZ sa tento cieľ podarí splniť v roku 2020 len **prijatím dodatočných opatrení.**

- Čistý príspevok vlády k zhoršeniu salda, po zohľadnení rizík, by mal podľa RRZ dosiahnuť za tri roky celkom **0,3 % HDP**.
- Za predpokladu, že sa stanovené **ciele vlády naplnia**, čistý príspevok vlády by podľa prepočtov RRZ dosiahol **+0,4 % HDP**.

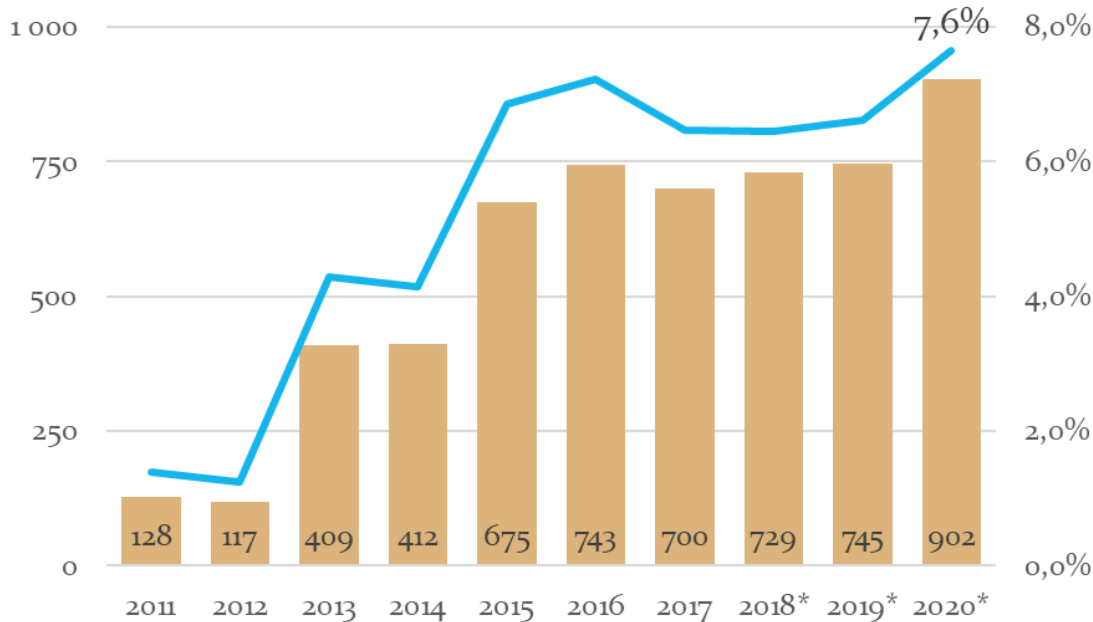


# Rezervy štátneho rozpočtu

[www.rozpoctovarada.sk](http://www.rozpoctovarada.sk)

## Vývoj objemu rozpočtovaných rezerv a ich podielu na výdavkoch štátneho rozpočtu

v mil. eur



■ Rozpočtované rezervy VPS (ľavá os)

— Pomer rezerv ku rozpočtovaným výdavkom ostatných kapitol ŠR (bez EÚ a spolufinancovania, pravá os)

\* - údaje pre roky 2018 až 2020 vychádzajú z aktuálneho návrhu rozpočtu

- Rezervy ŠR obsahuje kapitola Všeobecná pokladničná správa
- Presunutím na iné kapitoly sa môžu financovať dodatočné výdavky
- Použitie nie je viazané na konkrétny účel a je tak mimo kontroly parlamentu
- Objem rezerv v posledných rokoch rastie aj v porovnaní s výdavkami ostatných kapitol

- Posudzované nové oblasti: vzdelávanie, práca a sociálne veci a životné prostredie
- Identifikované opatrenia sú popísané v textovej časti rozpočtu, čím došlo k zlepšeniu informovanosti, ale **opatrenia neboli zahrnuté do návrhu rozpočtu.**
- Jedinou oblasťou, ktorá bola zatiaľ významnejšie zahrnutá do rozpočtu (už v rozpočte na roky 2017 až 2019), boli opatrenia v sektore zdravotníctva.
- Silnejšie previazanie rozpočtu s výsledkami získanými z VfM v ostatných oblastiach by významne prispelo k efektívnejšiemu vynakladaniu verejných prostriedkov.

- V Správe o dlhodobej udržateľnosti verejných financií za rok 2016 (apríl 2017) RRZ skonštatovala, že verejné financie sú za predpokladu dodržania scenára nezmenených politík dlhodobo udržateľné.
- V porovnaní s týmto scenárom návrh rozpočtu predpokladá vyššie deficity vo všetkých rokoch rozpočtovaného obdobia.
- Zároveň boli prijaté dve opatrenia v dôchodkovom systéme, ktoré majú na dlhodobú udržateľnosť veľmi mierny negatívny vplyv.
- **Nevyhnutným predpokladom zachovania dlhodobej udržateľnosti verejných financií je dosiahnutie cieľov vlády (vyrovnaného hospodárenia do roku 2020).**

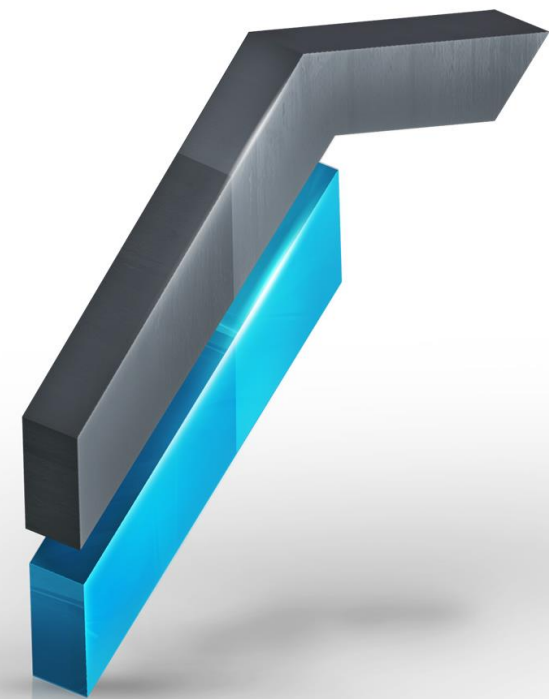




Kancelária Rady pre  
rozpočtovú zodpovednosť

Imricha Karvaša 1  
Bratislava 1  
813 25  
Slovakia

[www.rozpoctovarada.sk](http://www.rozpoctovarada.sk)



Ďakujem za pozornosť!